

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), MAY 1, 1944

STEVILKA (NUMBER) 101

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

Dan invazije je
določen, izjavlja
britski minister

LONDON, 29. aprila. — An-
gleški delavski minister Ernest
Bevin je nocoj odkril, da je bil
dan za invazijo zapadne Evro-
pe že določen. Svojo izjavbo je
Bevin podal na shodu pred čla-
ni transportne unije v Bristolu.

Bevin je rekel, da sta bila
dan in ura invazije določena
sporazumno med predsednikom
Rooseveltom, ministrskim pred-
sednikom Churchillom in pre-
mierjem Stalinom. To je bilo
prič, da je bilo v javnosti na-
znanjeno, da so se glavarji treh
velesil zedinili glede specifične-
ga datuma invazije.

Bevin je podal svojo izjavbo v
govoru, v katerem je branil sta-
lišče vlade z ozirom na odločen
nastop proti stawkam. Rekel je,
da stališče vlade ne potrebuje
nobenega opravičenja, kajti
treba je razumeti, da bi popu-
stljivost ob tem času ogrožala
življenje britskih in ameriških
vojakov, ki stope na predviceru
odločilne borbe v tej vojni.

Dva slovenska klubu
odobrila Lauscheta

V petek zvečer sta slovenski
demokratski klub v 32. vardi in
slovenski demokratski klub v
Euelidu soglasno odobrila go-
vernsko kandidaturo župana
Franka J. Lauscheta, s čemer
je delno zbrisal madež, ki ga je
povzročil korak uradnega dem.
kluba v 32. vardi, ki je dan prej
na pritisk vladnega vodja John
Rožanca formalno podprl stali-
šče Ray T. Millerja in ignoriral
Lauschetovo kandidaturo.

Kakor se nam poroča, je sejo
Slov. demokratskega kluba v
32. vardi odobrila tudi sledče
kandidate: John J. Pekarek, za
okrajnega komisarja; Hugh
Carney, za šerifa; Donald
Fuerst, za okrajnega klerka;
William M. Boyd, za državnega
senatorja; Anthony J. Tomse
in Joseph Kovach, za državne-
ga poslanca.

VON PAPEN SE
POSVETUJE NA
HITLERJEVEM STANU

ANKARA, 30. aprila. — Ka-
kor se je zvedelo danes, se je
nemški poslanik v Turčiji,
Franz von Papen, podal na
glavni stan Adolfa Hitlerja,
kjer se bo posvetoval glede ak-
cije turške vlade, ki je na pro-
šnjo Anglije in Amerike ukinila
nadaljnjo pošiljanje kromija v
Nemčijo, ki ga naciji potrebuje-
jo za izdelovanje jekla.

DAROVI V NAŠEM URADU

Poznani Mr. Frank Pucel, ki
je svoječasno živel na Delavan-
Rd., v Collinwoodu, sedaj pa i-
ma farmo v Madison, Ohio, je
že preje daroval \$10 v sklad J.
P. O. S. S., mesto vence za po-
kojno Mrs. Svigel, sedaj pa je
daroval \$5.00 mesto vence za
Franka Somraka; dalje so darovali
za JPO, SS Mr. Herman
Grebenec, \$2; za Ruski vojni re-
lievi so darovali: po \$5.00: Mr.
in Mrs. Gabric, 1210 E. 60 St.
ter Mr. Mrs. Matt Urek, 19103
St. Clair Ave.; za Lauschetovo
kampanjo je daroval \$10 Mr. A.
Hočvar, p. d. Hinčan, 5135
Stanley Ave. — Vsem najlepša
hvala!

In Denverju, Colo., je po dal-
ji bolezni umrl Anton Marin-
šek, član in bivši večkratni bla-
gajnik društva št. 21 ABZ. Za-
pušča brata in nekaj nečakov.

JUGOSLOVANI V CANTONU ŽIVAHNO NA DELU ZA KANDIDATURO FRANKA J. LAUSCHETA

Medtem ko se je v Clevelandu pretekli teden zgodilo, da je vladni vodja, ki je Slovenec, John Rožanc v Collinwoodu, šel na imanice diktature demokratskega načelnika Ray T. Millerja in povzročil, da uradni demokrati klub v 32. vardi ni odobril governorske kandidature župana Franka J. Lauscheta, so Slovenci v ostali Jugosloveni po državi Ohio navdušeno na delu, da zasigurajo zmago našega kandidata na dan primarnih volitev dne 9. maja.

Dober vzgled državljanke zavednosti in politične zrelosti so Jugosloveni v Cantonu, Ohio, ki so obdržavali včeraj shod v grški dvorani na 10th Street in Ross Ave. Shod je sklical Jugoslovenski ameriški državljanki klub, v katerem so organizirani Srbi, Hrvati in Slovenci. Navzicle krasnemu pomladanskemu dnevu, je bil shod tako lepo obiskan, in zastopana so bila lokalna podpora društva vseh treh narodnosti. Mr. in Mrs. Blaž Odar sto zastopala društvo SNPJ.

Shod je vodil Mr. George Levnaich, zaveden in jako intlegenčen ameriški Srb, ki je kot predsednik kluba ob nadvušenem odobravanju publike izjavil, da bodo Jugosloveni v Cantonu in okolici storili vse, kar je v njih mogoč, sedaj, kakor tudi v jeseni, da bo župan Lausche postal prihodnji ohjški govor. V prilog Lauschetove nominacije so se izjavili tudi številni kandidati za lokalne urade in za državno zakonodajo, ki so nastopili na shodu. Sijajen govor za vse napredne kandidate, med katerimi je dal Lauschetu prvo mesto, je imel Mr. Able, ravnatelj CIO unijškega odbora za politično akcijo.

Ker se župan Lausche, ki se je včeraj nahajjal v Cincinnati, ni mogel odzvati vabilu jugoslovenske naselbine v Cantonu, ga je na shodu zastopal pomožni policijski prosekutor Vatro J. Grill, po čigar govoru ga je Mr. Levnaich prosil, da sporoči županu Lauschetu, da Canton stoji 100-procentno za njim. Geslo cantonskih Jugoslovanov, je rekel Mr. Levnaich, se glasi: "Roosevelta za predsednika! Lausche za govorjenja! Zmagaj za ljudstvo!"

Titova vojska je zasedla važen dalmatinski otok

LONDON, 29. aprila. — Ko-
munikej z glavnega stana Ju-
goslovenske osvobodilne vojske
je danes naznani, da so parti-
zanke sile maršala Tita v eni
njih najvažnejših operacij, pri
katerih so bile v akciji kopne
in pomorske sile, zavzele
strategično važen otok Mljet. Iz-
istega poročila je razvidno, da
partizani tudi trebijo ostanke
nemških sil na otoku Korčuli,
ki se nahaja 19 milj severozapadno od Mljeta.

**Mostišče za zavezniško invazijsko
na Balkanu**

Partizanska kontrola omenjene
nih dveh otokov, kjer so v teku
težki boji že več kot teden dni,
ko so se Titove čete pod projekcijo
zavezniške zračne sile in
bojni ladj izkrcale na njih
obrežjih, bi dala mostišče
za možno invazijo Balkana in
resno ogrožala nemško zvezo s
posadkami na grških otokih v
Egejskem morju.

**Tito komunikej o zavzetju
Mljeta, ki je bilo izvršeno na
glavnem temu, da Nemci kontrolirajo
Dubrovnik, odprt po pobjaji
nemško radijsko poročilo od**

**LETALSKA PRODUKCIJA
NAPRAVILA REKORD**

E. E. Wilson, predsednik odbora za letalsko produkcijo, je naznani zadnji teden, da je letalska produkcija v marcu dosegla višek, kar se tiče teže in številke letal. Sedaj je prvič izdelan deset tisoč sto sedem-najst letal vseh vrst. Enako je bilo prvič, da je produkcija presegla mejo sto milijonov funтов teži letalskega ogrodja. Marševa končna številka je znašala sto tri milijone več nego devet procentov nad februarško, ki je bila do sedaj najvišja.

SEJA JPO, SS ST. 2

V torek, ob osmih zvečer, se vrši važna seja zastopnikov in zastopnic v spodnji dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Na seji bo podano poročilo o uspehu zadnjih prireditve tega odbora.

Pokojnik je bil doma iz Ponove vasi pri Grosupljem in je prišel v Ameriko okrog leta 1900.

Nemci so širili tifus, trdi ruska komisija

MOSKVA, 30. aprila. — Sovjetska komisija, ki preiskuje nemška grozodejstva, je danes naperila proti nacijem obtežbo, da so pretekla februarja in marca širili tifus med russkimi vojaki, ki so postali nemški ujetniki, in med civilnim prebivalstvom.

Poročilo opisuje taborščko kot ograjena odprta ozemlja, kjer so Nemci nastanili več tisoč mož, žena in otrok in naseli tam več nadaljnih tisoč oseb, ki so bile okužene z načeljivim tifusom.

Sporazum glede okupacije med Rusijo in Češko

MOSKVA, 30. aprila. — Sovjetski zunanjki podkomisar Andrej J. Višinski je nocoj naznani, da sta Sovjetska unija in češkoslovaška zamejna vlada sklenili sporazum, ki določa, da bodo Rusi izročili češkoslovaški teritorij upravi zastopnikov češkoslovaške vlade takoj, čim posamezne zone nehajo biti pozorišče vojaških operacij.

**Amerika in Anglia odobrili
sporazum**

Sporazum, glede katerega so se vršila posvetovanja z Zed. državami in Britanijo, predno je bil sklenjen, določa, da bo tekmo aktivnih vojaških operacij imel vso oblast vrhovni veljek Rdeče vojske, toda Višinski je poudaril, da se bo oprava osvobojenih ozemelj izročila češkoslovaški civilni in upravi tako brzo kot bo praktično z vojaškega stališča.

To velja celo za obravnavanje zločinov, ki bi utegnili biti izvršeni proti russkim četam, je rekel Višinski.

Čehi podvzeli inicijativó

Sovjetski zunanjki podkomisar je pojasnil, da je bilo besedilo sporazuma sporočeno Zed. državam in Britaniji 15. aprila, in da so Zedinjene države že šest dni pozneje odgovorile, da se s sporazumom strinjajo.

Višinski je jasno dal razumevanje, da je bil sporazum dosčeten na inicijativo češkoslovaške zamejne vlade v Londonu.

6 ITALIJANOV USTRELJENIH NIH RADII SPIJONAŽE

NEAPEL, 30. aprila. — Tukaj je bilo danes uradno naznano, da je bilo ustreljenih šest mladih Italijanov, ki so prišli v ozemlje, okupirano od zavezniških sil, iz severne Italije, in vodili špijonazo v prid Nemčiji.

DETE NA BOJNI FRONTI

★ ★ ★ ★ ★

**Naši
fantje-vojaki**

Na dopust je prišel Cpl. John L. Cebuly, sin Mr. in Mrs. John Cebuly, 6210 Bohne Ave. Prijetelj so vabljeni, da ga obiščijo. Njegov naslov pri vojakih je: Cpl. John L. Cebuly, Co. D, 289 Inf., APO 451, Camp Breckinridge, Ky.

Predinvazijska zračna ofenziva besni s čim dalje večjo silo

Vlada zagovarja drastično akcijo proti Ward Co.

WASHINGTON, 29. aprila.

Predsednik vojnega delavskega odbora William H. Davis je danes izjavil, da je bila drastična akcija, katero je podvzela vlada proti Montgomery Ward & Co. v Chicagu populoma opravičena, kajti stavka, ki je nastala, ker se omenjena korporacija ni hotela pokoriti odredbi vlačne delavskega odbora in ukazu predsednika Roosevelta, je imela v sebi "epidemične možnosti."

Z ozirom na kritiko, da poslali v zrak vse, kar so imeli in se borili kot obupanci. Poizkusili so vse, kar so mogli, da odvrnejo napad, toda ameriški bombniki so prodri skozi nemško obrambo in stresli na nemško prestolico 2,500 tonov eksplozivnih in vžigalnih bomb.

**Med vojnimi in nevojnimi in-
dustrijami ni bistvene razlike**

"Mi ne moremo pričakovati, da bomo v stanu omejiti stavke na podjetja, ki niso direktno zvezana z vojnim naporem, in obenem preprečiti stavke v vojnih obratih. To je ravno takot, kot če bi pustili ogenj divljati v tovarni, kjer se ne izdeluje vojnega materiala, pod teorijo, da se ogenj ne bo razširil v zraven stope vojne tovarne."

**Veletrgovina se bo borila na
sodnji**

Medtem je direktorij Montgomery Ward & Co. začel z legalno akcijo, da dobi kontrolo nad poslovanjem veletrgovine nazaj v svoje roke. Na redni delničarski seji je bila izrečena zaupnica predsedniku Sewellu Averyju, ki je bil z 12 drugimi direktorji vred ponovnega izvoljenja.

Korporacijski odvetniki so na zvezni sodnji vložili tožbo za injunkcijo proti vladi, rekoč, da je bilo prevzetje trgovine od strani zvezne vlade "protivustavno."

**SKUPAJ ZRASČENI DVOJ-
ČKI ROJENI V ARIZONI**

PHOENIXVILLE, Ariz., 30. aprila. — Mrs. Mary Stierly, starca 24 let, je danes rodila dvoje detet, deklici, ki sta skupaj zraščeni pri pasu, drugače pa sta popolnoma normalni. Oče "siamski dvojčki" je bil pred dvema meseca ubit v nevreči z motornim kolesom.

**Apel na satelitske narode, da
revoltirajo**

Stalin je rekel, da neposredni cilj Rdeče vojske je osvobajenje vse ruske zemlje od Barentskega morja pa do Črnega morja, potem na neizprosno zasedovanje težko ranjenega sovražnika v njegov brlog.

"Jasno je," je rekel Stalin, "da je zadnja naloga težja kot da izgoni nemški čet iz Sovjetske unije."

**Osvobojenje Poljakov, Čehov, Slovakov in drugih narodov, ka-
tere je označil kot "naše brate
v suženstvu," se bo moglo uredi-**

**niči le s pomočjo "vzajemne
nega napora Sovjetske unije, Ve-
like Britanije in Zedinjenih držav,"**

je rekel Stalin, "z vzajemnimi udarci od naše vojske

od vzhoda in armad naših za-
veznikov od zapada."

SEJA PROGRESIVNIH SLO- VENOV

V torek, ob 8. uri zvečer se vrši seja krožka št. 1 Progresivnih Slovens. Nadzorni odbor je prošen, da pride ob 7:30 uri, da presteje tikete, itd. Prijazno so vabljene tudi nove članice, da se udeležijo. Razmotrivalo se bo o programu za priredbo za materin dan.

**Kupujte vojne bonde in vojno-var-
čevalne znake, da bo čimprej poraže-
ni osišče in vse, kar ono predstavlja!**

SOVJETI NAM POSILJAJO CELULOZO ZA PAPIR

WASHINGTON, 30. aprila. — Kongresnik Boren, ki je predsednik odseka, ki preiskuje gledje papirja za tiskanje časopisov, je danes naznani, da je Rusija priskočila Ameriki na pomoč v tej zvezi in pošilja vso celulozo, v kolikor je pod dašnimi razmerami mogoče. Sovjetska vlada to dela v povračilo za "lend-lease" pomoč, ki jo Rusija dobija od Amerike.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.

6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznalaču v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 meseca)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 meseca)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1948 at the Post Office at Cleveland,
Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

JUGOSLOVANSKI KRAVČENKO

Prišel je predvečer začetka druge fronte, ki bo v skladu z zmagonosno ofenzo Rdeče armade in neutrušljivo delavnostjo slavne Titove vojske, dovedla do hitrega in končnega poraza Hitlerja v Evropi in s tem završila prvo fazo te vojne. Uničenje nemškega fašizma je smrtni udarec fašizmu celega sveta. To uvidevajo tudi naši pro-hitlerjevc v tej deželi, ker so zadnje čase pričeli obupno in strupeno borbo proti edinstvu Zedinjenih narodov in proti vsakemu demokratskemu pokretu. Na žalost imajo v tem grdem poslu zavezničke, ki se še vedno fako boje "boljševiske" Rusije, da ta strah zamegli vse drugo.

Pred tednom dni je najuglednejši ameriški časopis, The New York Times, prinesel na prvi strani odprtlo pismo majhnega sovjetskega uradnika, ki odkrito nastopa proti svoji domovini, uporabljujoč vse dokaze, ki se jih poslužuje najčnejša reakcija. Jasno je, da je bil ta odpadnik podkupljen in da so preko njega namerili udarec na Sovjetsko zvezo, to je na sovjetsko demokratsko fronto. Obžalujemo, da je resna novina kot je New York Times, dala prostor fašistični provokaciji. Afera z Kravčenkonom se ni popolnoma posrečila in tako je reakcija sedaj poskušala, da razbije zavezniško edinstvo na drugem mestu, namreč na vprašanju Jugoslavije. Nekoliko newyorskih časopisov je prineslo intervju z nekim kapitanom Todorovićem, predstavnikom Mihajlovića, ki je nedavno prišel sem. V intervju ta Mihajlovićev zastopnik na najugabnejši način obrekuje Narodno-ovsobodilno gibanje in ga obtožuje sodelovanja z Nemci in terorja proti jugoslovanskemu narodu. Todorović je nadalje podal fantašično izjavo, da ima Tito komaj 20,000 vojakov, dočim pravi, da bi Mihajlović mogel v slučaju invazije mobilizirati 400,000 mož.

Dejansko priznanje Osvobodilne vojske s strani zavezničke, poslanje vojnih misij Amerike, Anglije in Rusije k maršalu Titu, sodelovanje angleških in ameriških vojakov in častnikov s partizani, potem veliki Churchillov govor, v katerem je slavil partizane in Tita, dokazuje, da je vsako upanje za povratak kompromitiranec izgubljeno. Njihovo protljudsko naziranje jih je spravilo v nasprotje z interesu Zedinjenih narodov. Razni Puriči, Fotići in njima enaki niso danes nič drugega, nego je nedavno pisal narodni minister Rado Pribičević v "Vijestniku": druga Hitlerjeva ekipa. Oni vedo, da so zgubili boj proti jugoslovanskemu narodu, ali v svojem preplahu, ki jim je vzel vsak čut odgovornosti, se kosajo v najgrših in najneumnejših provokacijah. Značilen je omenjeni primer Fotičeve lutke Todorovića, ki je zares dober sluga svojega gospodarja. Pred nekoliko tedni je isti gospod kapetan poizkusil zapeljati angleško publiko, pa se mu ni posrečilo. Sedaj hoče zapeljati ameriško javnost z namenom, da zaseje razdor med Anglijo in Ameriko. Žalibog je v tej igri naletel na pomoč nekaterih reakcijarnih časnikarjev, ki so potisnili njegovo izjavo skozi svoje dnevниke. Med tem je še istega dne ameriški tisk prinesel vest, da ameriška vlada ne bo spremeni svoje stališče do Jugoslavije in da bo nadaljevala podporo partizanom v duhu Churchillovega govora z dne 22. februarja.

Povodom Todorovićeve izjave je Zedinjeni odbor jugoslovanskih Amerikancev izdal sledečo izjavo za ameriško javnost:

"Nekateri newyorški časopisi so nedavno objavili intervju Mihajlovićevega poslanca, ki je obtoževal jugoslovanske partizane terorizma in sodelovanja s sovražnikom. Poslanec, kapetan Todorović, trdi, da more Mihajlović mobilizirati 400,000 vojakov, dočim Titove sile štejejo samo 20,000 do 25,000 mož."

"Zedinjeni odbor južnoslovanskih Amerikancev je presenečen, da tako resen časopis kakor je New York Herald Tribune, sploh prepusti prostor v svojem listu

očitni poskušnji veleposlanika v Washingtonu, K. Fotića, da vara ameriško javnost."

"V tem času, ko so se Združeni narodi sporazumeli za skupno politiko glede Jugoslavije, ko se je resnica o vojni v domovini razširila po svetu, in ko je ministrski predsednik Velike Britanije, Churchill, poveličil in priznal uspehe jugoslovanskih partizanov in vodje maršala Tita, je tendenciozni intervju kap. Todorovića resnično poskus, da se edinstvo Združenih narodov razbije, kar bi bilo naravno v korist sovražnikova. Namen njegove izjave je, da zmeša ameriško javnost in da z njo poniža demokratske težnje Jugoslovanskih Amerikancev, ki so, kar je znano, mnogo doprinesli vojnim naporom te dejavnosti."

"Med tem, ko se sinovi Amerike bore zajedno s partizani in med tem, ko imajo Zedinjene države, Velika Britanija in Sovjetska Rusija svoje misije pri maršalu Titu, poskušajo jugoslovanska vlada in njen ambasador Fotić, da ožive preživelega glumca Mihajlovića z namenom, da sabotirajo vojno sodelovanje zaveznikov s partizani. Enako početje je ostalo v Veliki Britaniji brezuspešno. Obžalujemo, da take mahinacije sploh obrnejo v Združenih državah pozornost javnosti nase."

—(ZOJSA)

Govor maršala Tita na drugem zborovanju Anti-fašističnega sveta narodnega osvobojenja Jugoslavije

Razvoj ovsobodilne borbe jugoslovanskega ljudstva v zvezi z mednarodnimi dogodki

(Nadaljevanje)

To so težke in nenadomestljive izgube. Počastimo one slave in našo narodno-ovsobodilno vojsko, ki so dali življenja za boljšo in srečnejšo bodočnost ljudstva Jugoslavije. (Prisotni vstanejo in počastijo z molkom počastijo padle junake. Burni klici: "Sla-va jun!"

Treba je bilo prekriti potoke dragocene krvi, treba je bilo, da desetiči naših najboljših sinov izgube svoja življenja v teknu dveletne neenake borbe s sovražnikom, da bi končno resnica o dejanskem položaju v Jugoslaviji priborila sebi pot pred svetovno javnost. Morda ni še nikoli majhen narod tako draga plačal tega, da prepira svetovno javnost, da je kri prekriti potoku v Jugoslaviji, njegova kri in ne tistih nesramnih izdajalcev, katerih voditelji uživajo gostoljubnost v zavezniških državah.

Tekom tega leta je bila razkrita nezaščitana gojufija cele poštene svetovne javnosti. Izdajalska londonska vlada je celih dve leti varala ves svet, s tem, da je govorila, da vodi boje v Jugoslaviji njen minister Draža Mihajlović. Da bi bila i-

ronija še večja, so četniške bande, s tem ministrom - izdajalcem na celu, ves čas vodile in še danes vodijo borbo proti Narodno-ovsobodilni vojski in Partizanskim oddelkom, to da na strani okupatorja. Teh pokvarjencev ni motilo nič, da ne bi kazali uspehov Narodno-ovsobodilne vojske kot svojih uspehov. (Klici ogorčenja, razburjenje med delegati.)

Za časa četrte ofenzive je izdajalec Draža Mihajlović (Klici: "Doli z izdajalcem!") napravil sporazum z Nemci, Italijani in ustaši, da skupno dajo smrtni udarec naši Narodno-ovsobodilni vojski. Nešteti dokumenti, ki so nam padli v roke za časa naše ofenzive proti četnikom Draža Mihajlovića, jasno odkrivajo ta peklenski načrt in nezaslišano izdajalstvo teh ljudskih izvržkov. Naši javnosti je že znano, je Draža Mihajlović za časa velikih in slavnih borb na reki Neretvi in pri Gornjem Vakufu zbral vso svojo vojsko v Srbiji, v Sandžaku, Crni govi, v Hercegovini in Vzhodni Bosni, vsega okoli 18,000 četnikov in jih privadel do Neretve, da bi nam porinili nož v hrbot. Naše s slavo ovenčane 1., 2., 3.

in 4. divizija in edinice 9. dal- Osrednje Bosne, ves Sandžak,

po kapitulaciji Italije je prišlo do krepkega razmaha ljudske vstaje v Sloveniji, Dalmaciji, pa tudi v ostali Hrvatski.

Tako danes ni niti enega okraja

v Jugoslaviji, kjer bi se ne

bila razplamtelna ljudska vsta-

ja. (Ploskanje.) Do 1. novembra letosnjega leta so bili osvojeni ogromni novi deli naše domovine. Svoboden je velik del Slovenije, Bosanske krajine, celo Vzhodna Bosna, velik del

Osrednje Bosne, ves Sandžak,

matinske divizije so razbile ne velik del Črne gore in del Hercegovine. Nekoliko naših divizij je prekoračilo mejo med Sandžakom in Srbijo. Začele so osvojiti srbski narod od nemških in bolgarskih osvajačev, Nedrečeve vojske in četniških band Draže Mihajlovića. Eno izmed zelo važnih dejstev je, da so naše partizanske moći v Makedoniji v zadnjem času dosegli znatne uspehe in že po drugič zavzele Kičevo, Debar in tako prevara končno odkrita.

Zaradi dogajanja izven naše domovine in sicer zaradi zmaglavne Rdeče armade na Vzhodni fronti in razbitja elitnih Hitlerjevskih čet (Klici: "Zivel nepremagljiva Rdeča armada!" "Zivel drug Stalin.") so bili dosegeni pogoji za zmage ostalih Zaveznikov, Anglie in Amerike v Afriki, doseženi so bili pogoji za izkrivljavo zaveznikov na Siciliji in na jugu Italije in za kapitulacijo glavnega Hitlerjevega partnerja, fašistične Italije. Tu moram naglasiti, da je za predajo Italije imela veliko vlogo tudi naša Narodno-ovsobodilna vojska, ki je v es čas tekm te vojne vezala naše šestnajst do dvajset italijanskih divizij; še do kapitulacije Italije so naše edinice prešle ponovno v ofenzivo po peti ofenzivi sovražnikovi in so osvobodile skoraj celo vzhodno Bosno, večji del Osrednje Bosne in Bosansko Krajino. (Burno odobranje. Ploskanje.)

Eden najlepših uspehov našega ljudskega upora, ki ima velik zgodovinski pomen, je osvoboditev Istre in Slovenskega Primorja po kapitulaciji Italije. Tu moram naglasiti, da je za predajo Italije imela veliko vlogo tudi naša Narodno-ovsobodilna vojska, ki je v es čas tekm te vojne vezala naše šestnajst do dvajset italijanskih divizij; še do kapitulacije Italije so naše edinice prešle ponovno v ofenzivo po peti ofenzivi sovražnikovi in so osvobodile skoraj celo vzhodno Bosno, večji del Osrednje Bosne in Bosansko Krajino. (Burno odobranje. Ploskanje.)

Kakor je razvidno iz prej navedenega, se je situacija v Jugoslaviji in po svetu, posebno zadnje leto, popolnoma izpremenila. Zahvaliti se imamo zmagam Rdeče armade, da stoje Hitlerjeva vojna mašina pred katastrofo, a zmaga nad tem največjim neprijateljem človeštva ni večdaleč. V teku tega leta je razpadel fašistični blok. Italija je vržena iz mašine. Pri Hitlerjevih satelitih vlada še večja z meda in razpadanje, Odnos med zaveznički, Sovjetsko Zvezzo, Anglio in Ameriko postajajo vedno krepkejši (Ploskanje), kar je posebno prišlo do izraza na moskovski konferenci predstavnikov teh treh velikih zavezniških sil. Vsa ta dejstva imajo tudi za našo Narodno-ovsobodilne vojske uspešno delovali po eni strani, po drugi strani pa je Narodno-ovsobodilna vojska je prišla po kapitulaciji Italije ne samo do velikih zalog orožja, temveč je tudi sama narasla za 80,000 novih vojakov in je osvobodila velike predele v Dalmaciji, Sloveniji itd. Na ta način so mogle edinice Narodno-ovsobodilne vojske uspešno delovati po eni strani, po drugi strani pa je Narodno-ovsobodilna vojska dobila pri zavezničkih sloves resnega vojaškega faktorja, s katerim računajo danes ne samo zaveznički kot z žavezničkim Goebbelsovim somišljjenjem prebivalcev "nove" Evrope in jo poizkušajo eksportirati tudi izven Evrope. Toda malokdo še veruje v te laži, najmanj pa ljudstvo v Jugoslaviji. Naša popolnoma komunistična zaveznička, poizkuški komunistov, da prevzemajo oblast, ukinjenje zasebne imovine, uničenje cerkve itd. Ta obrekovanja so starata v obravljenja. Pognala so v Goebbelsovi kuhinji, sedaj pa so postala glajhajščana hrana, s katerej krmijo Goebbelsovom somišljjenjem prebivalcev "nove" Evrope in jo poizkušajo eksportirati tudi izven Evrope. Toda malokdo še veruje v te laži, najmanj pa ljudstvo v Jugoslaviji. Naša popolnoma komunistična zaveznička, poizkuški komunistov, da prevzemajo oblast, ukinjenje zasebne imovine, uničenje cerkve itd. Ta obrekovanja so starata v obravljenja. Pognala so v Goebbelsovi kuhinji, sedaj pa so postala glajhajščana hrana, s katerej krmijo Goebbelsovom somišljjenjem prebivalcev "nove" Evrope in jo poizkušajo eksportirati tudi izven Evrope. Toda malokdo še veruje v te laži, najmanj pa ljudstvo v Jugoslaviji. Naša popolnoma komunistična zaveznička, poizkuški komunistov, da prevzemajo oblast, ukinjenje zasebne imovine, uničenje cerkve itd. Ta obrekovanja so starata v obravljenja. Pognala so v Goebbelsovi kuhinji, sedaj pa so postala glajhajščana hrana, s katerej krmijo Goebbelsovom somišljjenjem prebivalcev "nove" Evrope in jo poizkušajo eksportirati tudi izven Evrope. Toda malokdo še veruje v te laži, najmanj pa ljudstvo v Jugoslaviji. Naša popolnoma komunistična zaveznička, poizkuški komunistov, da prevzemajo oblast, ukinjenje zasebne imovine, uničenje cerkve itd. Ta obrekovanja so starata v obravljenja. Pognala so v Goebbelsovi kuhinji, sedaj pa so postala glajhajščana hrana, s katerej krmijo Goebbelsovom somišljjenjem prebivalcev "nove" Evrope in jo poizkušajo eksportirati tudi izven Evrope. Toda malokdo še veruje v te laži, najmanj pa ljudstvo v Jugoslaviji. Naša popolnoma komunistična zaveznička, poizkuški komunistov, da prevzemajo oblast, ukinjenje zasebne imovine, uničenje cerkve itd. Ta obrekovanja so starata v obravljenja. Pognala so v Goebbelsovi kuhinji, sedaj pa so postala glajhajščana hrana, s katerej krmijo Goebbelsovom somišljjenjem prebivalcev "nove" Evrope in jo poizkušajo eksportirati tudi izven Evrope. Toda malokdo še veruje v te laži, najmanj pa ljudstvo v Jugoslaviji. Naša popolnoma komunistična zaveznička, poizkuški komunistov, da prevzemajo oblast, ukinjenje zasebne imovine, uničenje cerkve itd. Ta obrekovanja so starata v obravljenja. Pognala so v Goebbelsovi kuhinji, sedaj pa so postala glajhajščana hrana, s katerej krmijo Goebbelsovom somišljjenjem prebivalcev "nove" Evrope in jo poizkušajo eksportirati tudi izven Evrope. Toda malokdo še veruje v te laži, najmanj pa ljudstvo v Jugoslaviji. Naša popolnoma komunistična zaveznička, poizkuški komunistov, da prevzemajo oblast, ukinjenje zasebne imovine, uničenje cerkve itd. Ta obrekovanja so starata v obravljenja. Pognala so v Goebbelsovi kuhinji, sedaj pa so postala glajhajščana hrana, s katerej krmijo Goebbelsovom somišljjenjem prebivalcev "nove" Evrope in jo poizkušajo eksportirati tudi izven Evrope. Toda malokdo še veruje v te laži, najmanj pa ljudstvo v Jugoslaviji. Naša popolnoma komunistična zaveznička, poizkuški komunistov, da prevzemajo oblast, ukinjenje zasebne imovine, uničenje cerkve itd. Ta obrekovanja so starata v obravljenja. Pognala so v Goebbelsovi kuhinji, sedaj pa so postala glajhajščana hrana, s katerej krmijo Goebbelsovom somišljjenjem prebivalcev "nove" Evrope in jo poizkušajo eksportirati tudi izven Evrope. Toda malokdo še veruje v te laži, najmanj pa ljudstvo v Jugoslaviji. Naša popolnoma komunistična zaveznička, poizkuški komunistov, da prevzemajo oblast, ukinjenje zasebne imovine, uničenje cerkve itd. Ta obrekovan

ZAROČENCA

Milanska zgodba iz 17. stoletja

Odkril in prenaredil Alessandro Manzoni

Poslovenil dr. Andrej Budal

(Nadaljevanje)

Pri teh besedah je vzel ključ iz žepa in šel odpirat. Don Abbondio je stopil za njim in dočim je oni vrtel ključ v ključavnici, se mu je približal, dvignil tik pred njegovimi očmi z resnim in skrbi polnim obrazom prve tri prste desne roke in rezel, kakor bi ga hotel pri tem tudi sam podpirati: "Prisezite vasaj..."

"Mogoče je, da sem grešil; oprostite," je odgovoril Renzo, odprl in hotel oditi.

"Prisezite . . ." je ponovil don Abbondio ter ga s tresočko zgrabil za njegovo.

"Mogoče je, da sem grešil," je ponovil Renzo ter se ga opravil. Odšel je naglo ter tako presekal vprašanje, ki bi bilo prav kakšno slovstveno, moškostvno ali drugo vprašanje lahko trajalo stoletja, ker je vsaka stranka vedno le ponavljala svoj dokaz.

"Perpetua, Perpetua!" je začkal don Abbondio, potem ko je zaman skušal priklicati bežec nazaj. Perpetua se ni odzvala; don Abbondio ni več vedel, v kakšnem svetu živi. Prijetilo se je že večkrat tudi nečembam mnogo višjega stališča, nego je bilo don Abbondijevo, da so zagazili v tako sitne stiske, v tako neodločno omahanje, da se jim je zdel najboljši izhod leči v postelj z mrzlico. Njemu ni bilo treba iskati težave, ker se mu je sam posudil. Strah prejšnjega dne, tesno obedenje ponoči, strah, ki je pravkar prestal, bojazen radi bodočnosti, vse to je imelo svoj ušinek. Izmučen in malomaznen je sedel spet v svoji narančici, začutil je, da mu gredo nekakšni tresljaji po kosteh, ogledoval si je nohte in vzdihoval in zdaj pa zdaj s tresočim in jeznim glasom zaklical: "Perpetua!" Ta je končno prišla z veliko zeljatno glavo pod pazdu, brez zadrege na obrazu, kakor bi se ne bilo nič zgodilo. Bravcu raje prihranil tarnačje, jadikovanje, obdolžitve, zavorjanje, vse tiste: "Samo vi ste morali govoriti" in njene: "Nisem govorila," skratka vse kolobocije tistega pogovora. Zadostuje naj, če povem, da je don Abbondio ukazal Perpetui, naj deno drog za vrata, naj radi prav nobenega vzroka več ne odpre in če bo kdo trkal, naj odgovori skozi okno, da kurat leži in ima mrzlico. Nato je šel počasi po stopnicami navzgor, pomavljajoč na vsaki tretji stopnici: "Zdaj sem postrežen"; in res je zlezel v posteljo, kjer ga tudi pustimo.

Renzo je medtem korakal ves razjarjen proti domu, ne da bi bil še odločil, kaj mu je storiti, ali vendar z besno željo, da izvrši nekaj nenavadnega in strašnega. Izvivači, preobjestniki, vsi oni, ki na katerikoli način delajo svojemu bližnjemu krvico, niso kriji samo zla, ki ga zagrešijo, temveč tudi izprijetnosti, ki jo zanesajo v duše užaljenih. Renzo je bil miroljubben in prav nič krvoločen mladič, preprost in vsakemu zasevanju nasproten mladenič; toda v tistih trenutkih je njegovo srce bilo samo za uboj. Njegov duh se je ukvarjal edino le s kovanjem zvijačnega izdajstva. Najraje bi bil tekel na dom Rodrigov dom, zgrabil goščarja za vrat in . . . toda spomnil se je, da je njegov dom kakor trdnjava, znotraj polna razbojnjkov, zunaj pa zastrazen, da je prost vstop dovoljen samo dobro znanim prijateljem in služabnikom, vse dru-

ge premerijo od nog do glave; da bi neznan rokodelček ne mogel vstopiti brez strogega izplaševanja in zlasti da je on . . . da je on morda še preveč poznan.

Tedaj si je predstavljal, da bi vzel svojo puško, se skril za kakšno mejo in čakal, ali bi kdaj tisti človek vendarle ne šel sam mimo; in ko se je z divjo naslado zaglabljal v to sliko svoje domišljije, si je predstavljal, da čuje stopinjo, tisto stopinjo, in mirno dvigne glavo: spozna zločinka, nastavi puško, pomeri, sproži, ga vidi, kako pada in izdihne, mu zaluča klečev in zbeži po cesti proti meji, da pride na varno. — In Lucija? — Komaj je ta beseda pada med tista zlobne umisljave, že so trumoma vstopile najboljše misli, ki jim je bil vajan Renzov duh. Oživil je v sebi zadnje spomine na svoje starše, spominil se je Boga, Matere božje in svetnikov, pomisil je na tolažbo, ki jo je tolkokrat občutil nad tem, da nima zločinov na vesti, na grozo, ki jo je tolkokrat občutil, če je slišal pripovedovati o kakem uboju — in prebudil se je iz teh krvavih sanj s strahom, z očitanjem in obenem z nekakšnim veseljem, da se vse to godilo samo v domišljiji. Ali ta misel na Lucijo — koliko drugih misli je privlekla s seboj! Toliko nadtolik obljub, tako zaželeno bodočnost, ki se mu je zdela že tako gotova, in tisti dan, po katerem je tako hrepenc. In kako, s kakšnimi besedami ji najnaznani takšno novico? In potem — za kaj se naj odloči? Kako naj ona postane njegova klijub moči onega, hudobnega oblastneža? In poleg vsega tega

(Dalej prihodnjic)

Take misli so ga obvladovale, ko je šel mimo svoje hiše sredi vasi; šel je skozi vas ter se napotil k Lucijini hiši, ki je stala na koncu, celo že malo zunaj vasi. Hišica je imela sprejaj majhno dvorišče, ki jo je ločilo od ceste in je bilo obdano z nizkim zidom. Renzo je stopil na dvorišče in zasišal neprestano mešano brnenje, ki je prihajalo iz neke zgornje sobe. Misil si je, da so prijateljice in botre, ki so prišle, da bodo spremljale Lucijo, in ni se hotel prikazati v taki glasni družbi s tista svojo novico na duši in na obrazu. Mala deklica, ki je bila na dvorišču, mu je pritekla naproti in klicala: "Zenin, Zenin!"

Sailors' Bath Tub

SOMEWHERE IN THE SOUTH PACIFIC—If your laundry was late last week, it's because the boys in service are being taken care of first. Now available only to the armed forces, laundry washers of the type used by professional laundries back home, make swell bath tubs too. Fireman 2/c Robert Loving, Cincinnati, Ohio, watches two of his buddies enjoying a welcome bath. And you must admit it's good "clean" fun!

"WELL, IF IT AIN'T LITTLE CLARENCE WHO USED TO PLAY ABSENTEE EVERY PAYDAY."

1896

1944

Naznanilo in Zahvala

Od briske žalosti globoko potrli naznanjamо vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt nepričakovano zahtevala življenje in izgubili smo za vedno iz naše družine preljubljenega in nikdar pozabljenega soprogа in očeta

ANTON NOSAN

ki nas je nanagloma za vedno zapustil in zaspal večno spanje dne 28. marca 1944 v najlepši moški dobi, star 47 let. Doma je bil iz Goriče vasi pri Ribnici. Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi sv. Vida smo ga položili k večnemu počitku dne 3. aprila 1944 na Calvary pokopališče.

Tem potom se želimo prisrčno lepo zahvaliti Rev. Francis Baragi za molitev ob krsti pred pogrebom, za spremstvo iz Fr. Zakrajsek pogrebne kapеле v cerkvi, za opravljeno sveto mašo in ganljive cerkvene pogrebne obrede.

Prisrčno zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so nam na en način ali drugi lajsali briske ure in bili ob času prevelike žalosti v prvo pomoč in tolažbo in nam kaj dobrega storili v teh najbolj težkih in žalostnih dneh.

Obenem se tudi prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so ga prišli pokropiti, vsem, ki so z nami čuli in molili ob krsti ter se udeležili svete maše in zadnjega sprevoda.

V globoki hvaležnosti želimo izreči našo prisrčno zahvalo vsem, ki so okrasili krsto s krasnimi venci cvetja v blag spomin pokojnemu in sicer: Mr. in Mrs. Joseph Nosan družina, Mr. in Mrs. John Nosan družina, Mr. in Mrs. John in Angela Nosan družina, Mrs. Mary Perusek, West Park, O., Mr. in Mrs. Jack Widmar družina, Miss Sophie Omersa, Mr. in Mrs. Jack Omersa, Mr. in Mrs. Frank Usnik, Mr. in Mrs. Emil Charmolee, Mr. in Mrs. Anton Skrabec, Mr. in Mrs. Joe Ponikvar, E. 61 St., Mr. in Mrs. Joseph Starc, Mrs. Frances Slapnik, Mr. in Mrs. James Slapnik, Mr. in Mrs. Louis Slapnik, Mr. in Mrs. John Pianecki družina, Mrs. Pauline Stampfel, Mr. in Mrs. Jos. Stampfel, Mr. in Mrs. Robt. Stampfel, Mrs. Jennie Perusek, E. 61 St., Mr. in Mrs. Louis H. Perusek družina, Betty Jane in Rog. Prost, Mr. in Mrs. Jim Tekautz in družina iz Mentor, Ohio, Mr. in Mrs. Frank Pucel družina, Madison, Ohio, Mr. in Mrs. Petric družina, Hecker Ave., družina Joe Mihelich, Mr. in Mrs. Louis Peterlin, E. 64 St., Mr. in Mrs. Frank Virant in družina, Mr. in Mrs. John Kromar družina, družina Andrew Badek, Smrekar družina, St. Clair Ave., Mr. in Mrs. Anton Tanko, Mr. John Novak, Mr. in Mrs. John Friedel, Mr. in Mrs. Walter Niedzwiedz, Mr. in Mrs. Frank Laurich in družina, Mr. in Mrs. Charles Slapnik, Mr. Joe Otonicar družina, Mr. in Mrs. Tony Schuster in sin, Urankar družina, St. Clair Ave., Mr. M. Kirbush Jr., Ray in Rose Greggs, društvo Ribnica št. 12 SDZ, Office and members of Local 1108, Carl J. Schwarzer, president Carpenters Local 1108, Friends of The Marquette Metal Co., National Yeast Co., Minneapolis Flour Co., Employees of National Acme: Virginia Seifert - Theresa Smith - Gussie Fielitz - Betty Sane - Stella Kniola - Ruth McGinty - Mary Linke - Eleanor Radonski - Feroe Fulgham.

Naša prav prisrčna zahvala naj velja vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo brali za dušo pokojnega, namreč: Mr. in Mrs. Jack Omersa, Mr. in Mrs. J. Widmar, Mr. in Mrs. Frank Usnik, Mrs. Frances Perusek, McGowan Ave., družina Mr. in Mrs. Joe Starc, Pvt. Joseph J. Starc, Mr. in Mrs. Anthony Skrabec in družina, Mr. Anton Skrabec, Jr., Mr. in Mrs. Frank in Angela Vidigoj, Mr. in Mrs. B. Friedel, Mr. in Mrs. Frank Drobnič, Sr., Mr. in Mrs. Frank Zobec, Glass Ave., Mr. Carl Zobec, E. 63 St., Mr. John Starc,

Mr. in Mrs. Carl Smoltz, Mr. in Mrs. Joe Post, Mr. in Mrs. John in Mary Leustik, Mr. in Mrs. Frank Trdan, Mrs. Caroline Govze, Mrs. Mary Papish, Pueblo, Colorado, Mr. in Mrs. J. Jozel, Lena Ave., Mrs. Mary Vidmar, Mr. Joe Lovsin, Mr. in Mrs. Tony in Theresa Levstik, Mr. in Mrs. Mike Silc, Mr. in Mrs. Frank Drobnič, Mr. in Mrs. Louis Silc, Mr. in Mrs. Louis Kovacič, Mr. Mike Ponge, Mr. in Mrs. Charles Slapnik, Mrs. Jennie Kral, Mr. in Mrs. Joseph Levstik, Mr. in Mrs. Ignatius Jeraj, Jr., Mr. in Mrs. L. Sinkovic, Mr. in Mrs. F. Blatnik, Mrs. Frances Kozelj, W. 130 St., Mr. in Mrs. Anton Novak, Mr. in Mrs. Jos. Kraje, Mrs. Frances Petric in sin, Mr. in Mrs. Klun, W. 130 St., Mr. in Mrs. Stephen Brodnik, W. 130 St., Mr. John Glavac, Miss Mary in Mr. John Ferkul, Mrs. Lozar, Independence Rd., Mr. in Mrs. F. Kosec, Mr. in Mrs. Frank Svigel, Mrs. Tony Fortuna, Mr. in Mrs. Emil Charmolee, Mr. in Mrs. John Pozelnik, Mrs. Frances Oražem in družina, Mr. in Mrs. Matt Zaro, Mr. in Mrs. John Golich, Erwin Ave., Miss Anne Petek, Mr. in Mrs. Louis Oblak, Mrs. Mary Kovach, Marcella Rd., Mr. in Mrs. Mohorčič, Miss Jennie Oberstar, Mrs. Tončka Jevnik, Mr. in Mrs. Jos. Novak, Mr. Hank Finch, Miss Anna Finch, Mr. in Mrs. John Rutar, Mrs. Makovec, Mr. in Mrs. John Habjan, Mr. in Mrs. Golič, Kirton Ave., Mr. Anton Primc, Mr. in Mrs. Louis Greben, Mr. in Mrs. Jos. Grdin, Mr. Jos. Zorman, Helen Fivadar, Mrs. Senk, družina Andrew Kaucnik, Mr. Andrew Campa, Mr. in Mrs. Stephen Gercovich družina, Mr. in Mrs. Anton Znidarsic, Mrs. Mary Nagolic, Mrs. Besenčar, Mr. in Mrs. Frank Race, Jr., E. 61 St., Marquette Metals and Friends, Mr. Joe Adamic, Mr. Joe Krajic, Mr. in Mrs. Kodric, Mr. in Mrs. Max Cermelj, Mrs. Praznik, Mrs. Luznar, Mr. B. B. Leustig.

Prisrčno se želimo zahvaliti vsem, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu, in sicer: Mrs. Bernard Friedel, Mrs. Stampfel, Mr. John Pianec, Mrs. J. Urankar, Mr. Rudolph Starnisha.

Nadalje naj bo izrečena naša iskrena zahvala članstvu pevskega zobra Glasbene matici, ki so se zbrali in zapeli ganljive žalostinke ob krsti pokojnega. Enako naj tudi sprejmejo našo iskreno zahvalo člani društva Ribnica št. 12 SDZ za udeležbo pri sveti maši in zadnjem sprevodu, posebna prisrčna hvala pa nosilcem krste, ki so ga častno spremili do groba in položili k večnemu počitku.

Iskreno se želimo zahvaliti tudi vsem, ki so izrazili sočutje s poslanimi sožalnimi kartami, pismi in telegrami.

Našo prisrčno zahvalo želimo izreči pogrebnu zavodu Zakrajsek Funeral Home za vso postrežljivo naklonjenost in za lepo urejeno in izvrstno vodstvo pogreba.

Slučajno, če se je katero ime pomotoma izpuštilo, prosimo, da nam oprostite, ker se želimo vsem najprisrčnejše zahvaliti.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni soprog in oče, težko nam je pri srcu, ker se je tako prenaglo že končala Tvoja pot življenja in globoka žalost se je naselila v naša srca, ker si se tako nanagloma že ločil od nas. V globoki žalosti nad Tvojo nenadno in brisko izgubo prosimo ljubega Boga, da naj usliši naše prošnje in naj Ti bo usmiljen sodnik in naj Ti podeli večni mir v prezgodnjem grobu in lahka naj Ti bo ameriška zemlja.

Zaljuboči ostali:

MARY NOSAN, sopraga

ANTHONY, WILLIAM in JOSEPH, sinovi

Zapuča tukaj tudi žaluboča brata Joseph in John Nosan in žalubočo sestro Angelo Nosan, v stari domovini pa žalubočo mater in sestro ter številno sorodnikov tukaj in v stari domovini

Cleveland, Ohio, 28. aprila 1944.

ZADNJA KMEČKA VOJSKA

Zgodovinska povest iz leta 1573

Spisal AVGUST ŠENOA — Iz Hrv. poslov. L. J.

(Nadaljevanje)

"O, modra Marta! Kje imam pamet, kje imam oči? No, seveda. Omožena si, mati si, oslabel ti je vid. Tomo bi zakljal turškega carja, a pred ženskim kriklom je boječ, kakor miš pred mačko. In ako ga kaj prime, bi si prej pregrinil jezik, kakor pa da bi komu le črhnil besedico. Le meni pove vše, kakor duhovnik pri izpovedi. Pove mi vse. Joj, joj! Ko bi bila ti slišala te litanije! Popadlo ga je kakor vročina, prav iz srca sem se mu zasmajal v njegove mlaude brke. Tomo često zahaja v moj grad, semkaj zahaja tudi Zofka, in ti veš, kaj se zgodi, ako se srečata sredi pota moško in žensko bitje, aka sta oba mlaada in neizkušena. Kremen in jeklo, snaha moja! Kako da se ne bi kresala iskre? On ni zinil besedice, ona tudi ne, a Tomo mi je povedal, da ga je nekako čudno pogledala in hitro odtegnila pogled od njega, molčala, zardela in govorila nekaj brezmiselnega. Ce je tako, Tomo, sem mu rekel, se je zgodila ne-sreča, ker sta oba znorela, in samo duhovnik vama more ozdraviti pamet. Pričel sem tudi jaz od strani motriti Zofko. Snaha, veruj mi, tvoja sestra je kakor ribica, ki se zvija in se veseli, da jo je ribič vjet. Zofka, Marta, ko sem opazil to dvoje mladih bitij, se mi je srce smejalo in rekel sem: "Ako Bog da, imel bo tu duhovnik opravka, in ne bom preje miroval, dokler ju ne spravimo pod eno streho. Reci, Marta, kako se ti dopade Milič, bi ga-lji hotela za svaka?"

"Iz srca rada," odgovori Marta, "ker mora biti res zlata vreden, kogar vi zagovarjate. Kakor načak je za njega Zofka. Huda sem na poreodicno, vsako najmanjo stvarco mi zupa, a o tej stvari mi še ni zinila besedice. Spominjam se, kako se je Milič dva, trikrat srčno nasmejhnila."

"No, torej!" se nasmeje Ambrož, "to je prava ženska politika, pa naj reče kdo, da ni Eva v raju vzela od kače jabolka. Take ste vse."

Marta zardi nalahko, potem pa nadaljuje:

"Toda tu je velika oyira."

"Kakšna, za Boga?"

"Ne vem, kaj poreče k temu mati. Saj jo vi najbolje poznate, gospod tast. Zelo gosposka je. Ni okrutna, a skrajno ponosna; noče drugega zeta, kakor velikaševga ali bogataševga sina. To sem slišala stokrat od nje. Ima pa tudi krepko voljo in ne bi oduehala, pa naj se zruši gora na njo. K temu jo napeljuje tudi moja sestra Anka, ki se je prelevila ob gospodu Konjskem v veliko velikašico. Tega se bojim."

"Ne boj se, hči," pomiri Ambrož snaho, "te dve ženski vzamem jaz na svoj račun. Dobil sem svoj čas že mašikatero zapoleno pravdo, ugnal bom tudi te dve ženski. Velikaš! Vidiš, to je neumnost! Kaj so bili Henin-goviči, kaj Gregorijanci? Sli-varji, snaha, mali plemiči; pa so se povzpelni z božjo pomočjo do visokega magnatstva. Ravno tako bo storil tudi Tomo. Plemenitaš je tisti, ki ima plenitno srce in poštenje, a pravi velikaš je oni, ki je postal velik po svoji zaslugu, a ne po rojstvu. Ti, snaha, pokliči naj-prej pred-se Zofko in ji govori na srce prav priprosto. Ne govorji po ovinkih, ampak primi jo kar naravnost in trdo. Ako razvidiš, da se je res zaljubila, po-

Mlada gospa ide torek iz grada, da poišče Zofko na velikem vrstu. Iskala je tu, iskala je tam pod velikimi drevesi, pod senco ogromnih jelk in smrek, za cve-točim grmovjem, a o Zofki ni bilo nikjer sledu. Včasih se je ustavila in je srečala klépetave gospe, ki so se izprehajale po vrstu ter se smejaše veselim šalam očeta Didaka.

Naposlед — bilo je že precej po večerji — pride na konec vrta, kjer se spušča vrt proti cesti. Od daleč začuje neko glasno govorjenje in tudi Zofjin glas, stopi v gabrovo senco, od-koder je lahko razločila vse, ne da bi jo kdo videl. Pod senco je stala Zofija, prekrizanah rok in sklonjeno glavo, nježna mladenka, polnih lic, ki so se ji sitali lepi zlati lasje na ramena svetljomore halje. V črnih očeh je igrala solza, a drobne rdeče ustrnice so se držale na sladek nasmej. Poleg nje je videla Marta mladega Miliča, ki ponizno govorji Zofki, pred njo pa je jokala molč Jana, hči slepega Jurka iz Brdovca. Milič izpregovori:

"Oprostite mi, gospodiča, da vas tu ustavljam. Ko je odšla gospoda na dogovor, sem šel iz grada na cesto. Tu srečam to deklico solznih oči, ki je hodila semtretja in gledala plaho v grad. Po obleki sem spoznal, da je Hrvatica in vprašal sem jo, kaj da išče tod. Odvrne mi, da išče vas, a da se boji iti v grad, kjer je danes mnogo gospode. Ponudil sem se ji, da jo privede k vam in evo je!"

"Hvala vam zato, Bog na j vam poplača, mladi gospod," izpregovori Jana s solzami, "sedaj se ne bojim več, sedaj sem pri svoji sest — pri gospodični Zofiji."

"Pri svoji sestri, da, draga Jana," reče plemkinja z mehkim glasom in stisne roko deklici. "Dobro mi došla in sreča našla. Dolgo se nisva videle, si-

"Oprostite mi, gospodiča, da vas tu ustavljam. Ko je odšla gospoda na dogovor, sem šel iz grada na cesto. Tu srečam to deklico solznih oči, ki je hodila semtretja in gledala plaho v grad. Po obleki sem spoznal, da je Hrvatica in vprašal sem jo, kaj da išče tod. Odvrne mi, da išče vas, a da se boji iti v grad, kjer je danes mnogo gospode. Ponudil sem se ji, da jo privede k vam in evo je!"

"Hvala vam zato, Bog na j vam poplača, mladi gospod," izpregovori Jana s solzami, "sedaj se ne bojim več, sedaj sem pri svoji sest — pri gospodični Zofiji."

"Pri svoji sestri, da, draga Jana," reče plemkinja z mehkim glasom in stisne roko deklici. "Dobro mi došla in sreča našla. Dolgo se nisva videle, si-

"Oprostite mi, gospodiča, da vas tu ustavljam. Ko je odšla gospoda na dogovor, sem šel iz grada na cesto. Tu srečam to deklico solznih oči, ki je hodila semtretja in gledala plaho v grad. Po obleki sem spoznal, da je Hrvatica in vprašal sem jo, kaj da išče tod. Odvrne mi, da išče vas, a da se boji iti v grad, kjer je danes mnogo gospode. Ponudil sem se ji, da jo privede k vam in evo je!"

"Hvala vam zato, Bog na j vam poplača, mladi gospod," izpregovori Jana s solzami, "sedaj se ne bojim več, sedaj sem pri svoji sest — pri gospodični Zofiji."

"Pri svoji sestri, da, draga Jana," reče plemkinja z mehkim glasom in stisne roko deklici. "Dobro mi došla in sreča našla. Dolgo se nisva videle, si-

"Oprostite mi, gospodiča, da vas tu ustavljam. Ko je odšla gospoda na dogovor, sem šel iz grada na cesto. Tu srečam to deklico solznih oči, ki je hodila semtretja in gledala plaho v grad. Po obleki sem spoznal, da je Hrvatica in vprašal sem jo, kaj da išče tod. Odvrne mi, da išče vas, a da se boji iti v grad, kjer je danes mnogo gospode. Ponudil sem se ji, da jo privede k vam in evo je!"

"Hvala vam zato, Bog na j vam poplača, mladi gospod," izpregovori Jana s solzami, "sedaj se ne bojim več, sedaj sem pri svoji sest — pri gospodični Zofiji."

"Pri svoji sestri, da, draga Jana," reče plemkinja z mehkim glasom in stisne roko deklici. "Dobro mi došla in sreča našla. Dolgo se nisva videle, si-

"Oprostite mi, gospodiča, da vas tu ustavljam. Ko je odšla gospoda na dogovor, sem šel iz grada na cesto. Tu srečam to deklico solznih oči, ki je hodila semtretja in gledala plaho v grad. Po obleki sem spoznal, da je Hrvatica in vprašal sem jo, kaj da išče tod. Odvrne mi, da išče vas, a da se boji iti v grad, kjer je danes mnogo gospode. Ponudil sem se ji, da jo privede k vam in evo je!"

"Hvala vam zato, Bog na j vam poplača, mladi gospod," izpregovori Jana s solzami, "sedaj se ne bojim več, sedaj sem pri svoji sest — pri gospodični Zofiji."

"Pri svoji sestri, da, draga Jana," reče plemkinja z mehkim glasom in stisne roko deklici. "Dobro mi došla in sreča našla. Dolgo se nisva videle, si-

"Oprostite mi, gospodiča, da vas tu ustavljam. Ko je odšla gospoda na dogovor, sem šel iz grada na cesto. Tu srečam to deklico solznih oči, ki je hodila semtretja in gledala plaho v grad. Po obleki sem spoznal, da je Hrvatica in vprašal sem jo, kaj da išče tod. Odvrne mi, da išče vas, a da se boji iti v grad, kjer je danes mnogo gospode. Ponudil sem se ji, da jo privede k vam in evo je!"

"Hvala vam zato, Bog na j vam poplača, mladi gospod," izpregovori Jana s solzami, "sedaj se ne bojim več, sedaj sem pri svoji sest — pri gospodični Zofiji."

"Pri svoji sestri, da, draga Jana," reče plemkinja z mehkim glasom in stisne roko deklici. "Dobro mi došla in sreča našla. Dolgo se nisva videle, si-

"Oprostite mi, gospodiča, da vas tu ustavljam. Ko je odšla gospoda na dogovor, sem šel iz grada na cesto. Tu srečam to deklico solznih oči, ki je hodila semtretja in gledala plaho v grad. Po obleki sem spoznal, da je Hrvatica in vprašal sem jo, kaj da išče tod. Odvrne mi, da išče vas, a da se boji iti v grad, kjer je danes mnogo gospode. Ponudil sem se ji, da jo privede k vam in evo je!"

"Hvala vam zato, Bog na j vam poplača, mladi gospod," izpregovori Jana s solzami, "sedaj se ne bojim več, sedaj sem pri svoji sest — pri gospodični Zofiji."

"Pri svoji sestri, da, draga Jana," reče plemkinja z mehkim glasom in stisne roko deklici. "Dobro mi došla in sreča našla. Dolgo se nisva videle, si-

"Oprostite mi, gospodiča, da vas tu ustavljam. Ko je odšla gospoda na dogovor, sem šel iz grada na cesto. Tu srečam to deklico solznih oči, ki je hodila semtretja in gledala plaho v grad. Po obleki sem spoznal, da je Hrvatica in vprašal sem jo, kaj da išče tod. Odvrne mi, da išče vas, a da se boji iti v grad, kjer je danes mnogo gospode. Ponudil sem se ji, da jo privede k vam in evo je!"

"Hvala vam zato, Bog na j vam poplača, mladi gospod," izpregovori Jana s solzami, "sedaj se ne bojim več, sedaj sem pri svoji sest — pri gospodični Zofiji."

"Pri svoji sestri, da, draga Jana," reče plemkinja z mehkim glasom in stisne roko deklici. "Dobro mi došla in sreča našla. Dolgo se nisva videle, si-

"Oprostite mi, gospodiča, da vas tu ustavljam. Ko je odšla gospoda na dogovor, sem šel iz grada na cesto. Tu srečam to deklico solznih oči, ki je hodila semtretja in gledala plaho v grad. Po obleki sem spoznal, da je Hrvatica in vprašal sem jo, kaj da išče tod. Odvrne mi, da išče vas, a da se boji iti v grad, kjer je danes mnogo gospode. Ponudil sem se ji, da jo privede k vam in evo je!"

"Hvala vam zato, Bog na j vam poplača, mladi gospod," izpregovori Jana s solzami, "sedaj se ne bojim več, sedaj sem pri svoji sest — pri gospodični Zofiji."

"Pri svoji sestri, da, draga Jana," reče plemkinja z mehkim glasom in stisne roko deklici. "Dobro mi došla in sreča našla. Dolgo se nisva videle, si-

"Oprostite mi, gospodiča, da vas tu ustavljam. Ko je odšla gospoda na dogovor, sem šel iz grada na cesto. Tu srečam to deklico solznih oči, ki je hodila semtretja in gledala plaho v grad. Po obleki sem spoznal, da je Hrvatica in vprašal sem jo, kaj da išče tod. Odvrne mi, da išče vas, a da se boji iti v grad, kjer je danes mnogo gospode. Ponudil sem se ji, da jo privede k vam in evo je!"

"Hvala vam zato, Bog na j vam poplača, mladi gospod," izpregovori Jana s solzami, "sedaj se ne bojim več, sedaj sem pri svoji sest — pri gospodični Zofiji."

"Pri svoji sestri, da, draga Jana," reče plemkinja z mehkim glasom in stisne roko deklici. "Dobro mi došla in sreča našla. Dolgo se nisva videle, si-

"Oprostite mi, gospodiča, da vas tu ustavljam. Ko je odšla gospoda na dogovor, sem šel iz grada na cesto. Tu srečam to deklico solznih oči, ki je hodila semtretja in gledala plaho v grad. Po obleki sem spoznal, da je Hrvatica in vprašal sem jo, kaj da išče tod. Odvrne mi, da išče vas, a da se boji iti v grad, kjer je danes mnogo gospode. Ponudil sem se ji, da jo privede k vam in evo je!"

"Hvala vam zato, Bog na j vam poplača, mladi gospod," izpregovori Jana s solzami, "sedaj se ne bojim več, sedaj sem pri svoji sest — pri gospodični Zofiji."

"Pri svoji sestri, da, draga Jana," reče plemkinja z mehkim glasom in stisne roko deklici. "Dobro mi došla in sreča našla. Dolgo se nisva videle, si-

"Oprostite mi, gospodiča, da vas tu ustavljam. Ko je odšla gospoda na dogovor, sem šel iz grada na cesto. Tu srečam to deklico solznih oči, ki je hodila semtretja in gledala plaho v grad. Po obleki sem spoznal, da je Hrvatica in vprašal sem jo, kaj da išče tod. Odvrne mi, da išče vas, a da se boji iti v grad, kjer je danes mnogo gospode. Ponudil sem se ji, da jo privede k vam in evo je!"

"Hvala vam zato, Bog na j vam poplača, mladi gospod," izpregovori Jana s solzami, "sedaj se ne bojim več, sedaj sem pri svoji sest — pri gospodični Zofiji."

"Pri svoji sestri, da, draga Jana," reče plemkinja z mehkim glasom in stisne roko deklici. "Dobro mi došla in sreča našla. Dolgo se nisva videle, si-

"Oprostite mi, gospodiča, da vas tu ustavljam. Ko je odšla gospoda na dogovor, sem šel iz grada na cesto. Tu srečam to deklico solznih oči, ki je hodila semtretja in gledala plaho v grad. Po obleki sem spoznal, da je Hrvatica in vprašal sem jo, kaj da išče tod. Odvrne mi, da išče vas, a da se boji iti v grad, kjer je danes mnogo gospode. Ponudil sem se ji, da jo privede k vam in evo je!"

"Hvala vam zato, Bog na j vam poplača, mladi gospod," izpregovori Jana s solzami, "sedaj se ne bojim več, sedaj sem pri svoji sest — pri gospodični Zofiji."

"Pri svoji sestri, da, draga Jana," reče plemkinja z mehkim glasom in stisne roko deklici. "Dobro mi došla in sreča našla. Dolgo se nisva videle, si-

"Oprostite mi, gospodiča, da vas tu ustavljam. Ko je odšla gospoda na dogovor, sem šel iz grada na cesto. Tu srečam to deklico solznih oči, ki je hodila semtretja in gledala plaho v grad. Po obleki sem spoznal, da je Hrvatica in vprašal sem jo, kaj da išče tod. Odvrne mi, da išče vas, a da se boji iti v grad, kjer je danes mnogo gospode. Ponudil sem se ji, da jo privede k vam in evo je!"

"Hvala vam zato, Bog na j vam poplača, mladi gospod," izpregovori Jana s solzami, "sedaj se ne bojim več, sedaj sem pri svoji sest — pri gospodični Zofiji."

"Pri svoji sestri, da, draga Jana," reče plemkinja z mehkim glasom in stisne roko deklici. "Dobro mi došla in sreča našla. Dolgo se nisva videle, si-

"Oprostite mi, gospodiča, da vas tu ustavljam. Ko je odšla gospoda na dogovor, sem šel iz grada na cesto. Tu srečam to deklico solznih oči, ki je hodila semtretja in gledala plaho v grad. Po obleki sem spoznal, da je Hrvatica in vprašal sem jo, kaj da išče tod. Odvrne mi, da išče vas, a da se boji iti v grad, kjer je danes mnogo gospode. Ponudil sem se ji, da jo privede k vam in evo je!"

"Hvala vam zato, Bog na j vam poplača, mladi gospod," izpregovori Jana s solzami, "sedaj